

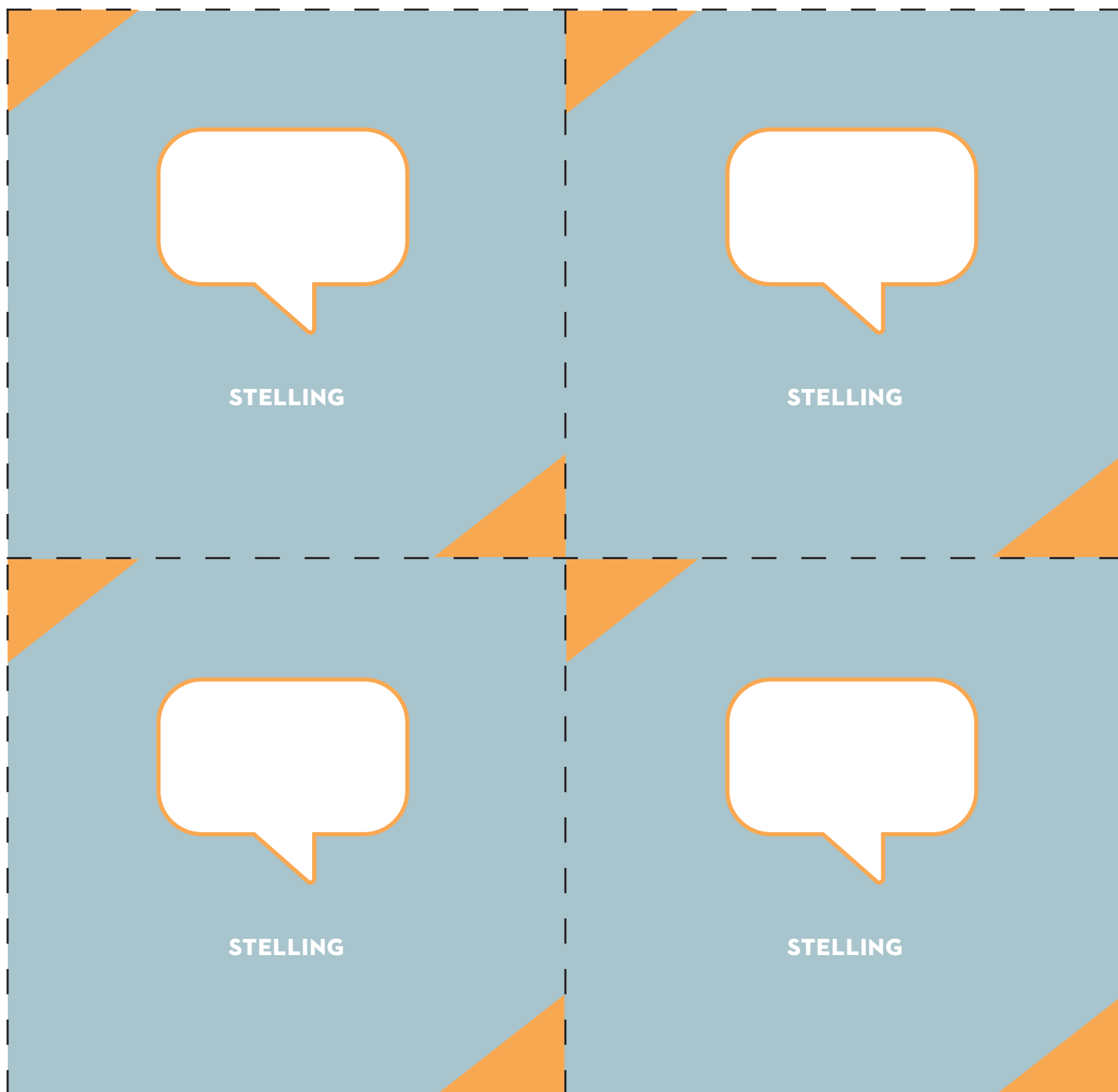
BORDSPEL OVER ROKEN

— SPELKAARTEN (TE VERKNIPPEN)

inhoud

- 16 stellingkaarten
- 20 doekaarten
- 34 quizkaarten

(tip: kies diegene waarmee jij later in de les aan de slag wilt)

STELLING

**“Als iemand rookt, mag niemand
zich daarmee bemoeien.”**

STELLING

“Als jongeren roken, dan is dat marginaal.”

STELLING

“Onze generatie rookt niet meer, roken is passé.”

STELLING

**“Als roken echt zo ongezond zou zijn,
zou de overheid het wel verbieden.”**

STELLING

STELLING

STELLING

STELLING

STELLING

STELLING

STELLING

“Alleen meelopers starten met roken.”

STELLING

“Het is gemakkelijk om te stoppen met roken.”

STELLING

**“Je moet kunnen roken waar je wilt.
De niet-rokers moeten maar naar buiten gaan.”**

STELLING

**“Iedere jongere zweert dat hij/zij nooit geld zal geven
aan (e-)sigaretten, maar velen doen het dan toch ...”**

STELLING

**“Mijn ouders zouden heel boos zijn als
ze zouden ontdekken dat ik rook.”**

STELLING

“Roken hoort niet thuis op school.”

STELLING

STELLING

STELLING

STELLING

STELLING

STELLING

STELLING

**“Iemand die mij (als niet-roker) een sigaret aanbiedt,
is geen vriend.”**

STELLING

“Roken maakt vriendschappen kapot.”

STELLING

**“Het is moeilijk om ‘nee’ zeggen tegen
een trekje van een (e-)sigaret.”**

STELLING

“Niemand heeft er zaken mee of ik rook of niet.”

STELLING

**“Ik zou het supererg vinden als een vriend(in)
opeens zou beginnen te roken.”**

STELLING

“Iedereen rookt ooit wel eens!”

ROLLENSPEL

ROLLENSPEL

ROLLENSPEL

ROLLENSPEL

UITBEELDEN

UITBEELDEN

ROLLENSPEL

Je papa rookt na het eten een sigaretje.
Vroeger deed hij dat buiten, maar het is nu winter
en het sneeuwt dus hij steekt zijn sigaret binnen op.
Je vindt dat echt vies.

Speel de situatie na en toon hoe je best reageert.

ROLLENSPEL

Je zit rustig te eten op het terras van een restaurant.
Aan het tafeltje naast je komen mensen zitten,
die in afwachting van hun bestelling een sigaretje opsteken.
Je krijgt de rook in je gezicht en dat bederft je eetlust.

Speel de situatie na en toon hoe je best reageert.

ROLLENSPEL

Je beste vriend heeft de e-sigaret (vapor) van zijn moeder
meegenomen. Hij wil dat samen met jou eens proberen.
Je wilt dat liever niet.

Speel de situatie na en toon hoe je best reageert.

ROLLENSPEL

Je oudere neef staat buiten in een hoekje te roken.
Als je passeert, vraagt hij of je dat ook eens wilt proberen.
Je bent niet geïnteresseerd.

Speel de situatie na en toon hoe je best reageert.

UITBEELDEN

'Sigaret weigeren'

Raad het woord dat wordt uitgebeeld.

UITBEELDEN

'Kettingroker'
(iemand die de ene (e-)sigaret na de andere rookt)

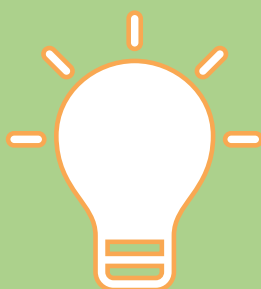
Raad het woord dat wordt uitgebeeld.

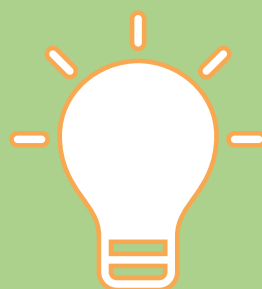
UITBEELDEN

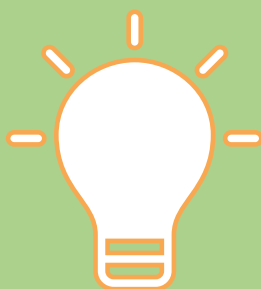
UITBEELDEN

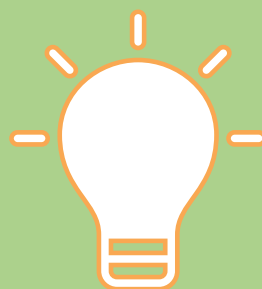
MAAK

MAAK

MAAK

MAAK

UITBEELDEN

—
‘Verslaving’
—

Raad het woord dat wordt uitgebeeld.

UITBEELDEN

—
‘Gelegenheidsroker’ (iemand die alleen rookt
wanneer er andere mensen roken,
ook wel een sociale roker genoemd)
—

Raad het woord dat wordt uitgebeeld.

MAAK

—
Verzin een leuke slogan die ‘niet roken’ promoot.
—

MAAK

—
Maak binnen de 3 minuten een rap van minstens
vijf zinnen over verslaafd zijn aan sigaretten.
—

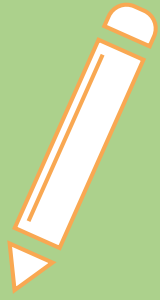
MAAK

—
Maak met je team een leuke cartoon over passief roken,
of ‘ongewild meeroken’.
—

MAAK

—
Maak een toffe foto die aantoont
dat jullie tegen roken zijn.
—

PICTIONARY

PICTIONARY

PICTIONARY

PICTIONARY

TEENGEKRABEL

TEENGEKRABEL

PICTIONARY

—
'E-sigaret'
—

Raad het woord dat wordt getekend.

PICTIONARY

—
'Meeroken'
—

Raad het woord dat wordt getekend.

PICTIONARY

—
'Vredespijp'
—

Raad het woord dat wordt getekend.

PICTIONARY

—
'Puistjes'
—

Raad het woord dat wordt getekend.

TEENGEKRABEL

—
Schrijf zo snel en leesbaar mogelijk één nadeel van roken.
En doe dit met je voeten!
—

TEENGEKRABEL

—
Schrijf zo snel en leesbaar mogelijk één voordeel van stoppen met roken. En doe dit met je voeten!
—

TANDGEKRABEL

TANDGEKRABEL

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

TANDGEKRABEL

Schrijf zo snel en leesbaar mogelijk één nadeel van roken.
En doe dit met je tanden!

TANDGEKRABEL

Schrijf zo snel en leesbaar mogelijk één voordeel van stoppen met roken. En doe dit met je tanden!

QUIZ

Wat is de oorzaak van de bruine aanslag op de vingers en tanden van een roker?

A. koolstofmonoxide - B. nicotine - C. teer

OPLOSSING C

Teer is een kleverige zwarte stof die ook voor de asfaltering van wegen en ongedierte-bestrijding wordt gebruikt. Teer blijft plakken op je tanden en aan je handen. Daardoor hebben rokers vaak gele tanden en bruine vingers.

QUIZ

Welke stof in tabaksrook is verantwoordelijk voor de zogenoemde rokershoest?

A. koolstofmonoxide - B. nicotine - C. teer

OPLOSSING C

Je kunt de teer in de sigarettentabak niet zien, maar als je de rook inademt, blijven kleine zwarte deeltjes teer plakken in de longen. Als je rookt, ga je hoesten om die vieze stof weer uit je longen te krijgen.

QUIZ

Welke stelling is juist?

A. Door te sporten verdwijnen de negatieve effecten van roken.

B. Roken heeft geen enkele invloed op sportprestaties.

C. Roken en sport gaan niet goed samen.

Rokers zijn sneller buiten adem.

OPLOSSING C

Koolstofmonoxide, teer en nicotine, de drie basisstoffen van sigaretten, zorgen dat er minder zuurstof in het bloed kan, waardoor je sneller uitgeput raakt. Roken en sporten gaan dus niet goed samen.

QUIZ

Welk onderdeel van de tabak wordt ook wel de 'verslavende stof' van de sigaret genoemd?

A. koolstofmonoxide - B. nicotine - C. teer

OPLOSSING B

Nicotine is verslavend. Daardoor wil je steeds meer roken en kun je bijna niet stoppen. Je lichaam raakt gewend aan de hoeveelheid nicotine, waardoor je steeds meer nodig hebt. Daarom blijft het meestal niet bij eentje.

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

Hoeveel sigaretten mag je roken zonder je gezondheid in gevaar te brengen?

- A. geen enkele
- B. 1 sigaret per week
- C. Je mag elke dag roken, maar je moet op je 20ste stoppen.

OPLOSSING A

Elke sigaret schaadt, omdat elke sigaret die je rookt slechte stoffen achterlaat in je lichaam. Door de nicotine blijft eentje meestal ook niet eentje. Daarom begin je er beter nooit aan!

QUIZ

Welk deel van de tabaksplant wordt gebruikt om tabak te maken?

- A. de bloem - B. de bladeren - C. de stengel

OPLOSSING B

De bladeren van de tabaksplant worden gedroogd en versneden. Nadien worden allerlei slechte stoffen toegevoegd om de smaak en de geur van de sigaret te verbeteren.

QUIZ

Hoeveel volwassenen roken er dagelijks in België?

- A. ongeveer 10% = 1 op de 10 Belgen
- B. ongeveer 20% = 1 op de 5 Belgen
- C. ongeveer 50% = de helft van alle Belgen

OPLOSSING B

Als je 5 Belgen op een rijtje zet, dan zal daar gemiddeld 1 van roken. In 1963 waren dat er nog meer dan 40%. Een goede evolutie, maar toch ook nog een lange weg te gaan!

QUIZ

Wanneer ben je passief roker?

- A. Als je niet elke dag rookt, maar alleen in het weekend
- B. Als je geen sigaretten koopt, maar soms eentje leent bij een vriend
- C. Als er in je omgeving wordt gerookt

OPLOSSING C

Een passief roker rookt mee zonder dat hij zelf rookt. Je ademt de rook in van een roker die in de buurt zit of je ademt de stofdeeltjes in die al aanwezig zijn in een niet-verluchte ruimte (bijv. auto, rokersruimte).

QUIZ

Mag je een e-sigaret roken in een cinema?

- A. ja - B. nee

OPLOSSING B

Binnen roken is ongezond. Daarom mag je in geen enkel openbaar gebouw roken (behalve als daarvoor een rookruimte voorzien is). Alle regels die gelden voor sigaretten gelden ook voor e-sigaretten. Je mag dus ook niet vaperen in de cinema!

QUIZ

Hoeveel kost het per jaar ongeveer als je één pakje sigaretten per dag rookt?

- A. €500 - B. €1000 - C. €2000

OPLOSSING C

Een pakje kost ongeveer 5 à 6 euro. Als je dat maal 365 dagen doet, dan kom je aan een bedrag van ongeveer 2000 euro. Met dat geld kun je zeker 10 jaar op rij naar Tomorrowland, meer dan 20 paar sneakers kopen of zeker 200 keer naar de cinema!

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

Welke uitspraak is juist?

- A. Het is oké om te roken als je jong bent, want het is gemakkelijk om te stoppen.
- B. Als je jong bent, is roken niet gevaarlijk.
- C. Hoe vroeger je begint te roken, hoe groter de kans dat je later moeilijk kunt stoppen.

OPLOSSING C

Als je jong bent, zijn je hersenen nog volop in ontwikkeling. Tot je 25ste zijn je hersenen daarom gevoeliger voor de effecten van nicotine. Die stof maakt je verslaafd en maakt het je later extra lastig om te stoppen met roken.

QUIZ

Hoeveel chemische stoffen zitten er in een sigaret?

- A. 3 - B. 50 - C. 4000

OPLOSSING C

De bekendste stoffen zijn nicotine, teer en koolstofmonoxide. Maar er worden meer dan 4000 stoffen aan sigaretten toegevoegd. Ureum (uit urine) en zwavel (dat stinkt naar rotte eieren) zijn er maar enkele van!

QUIZ

Welk soort kanker wordt het meest in verband gebracht met roken?

- A. longkanker - B. huidkanker - C. blaaskanker

OPLOSSING A

Zo'n 90% van de longkankers is te wijten aan tabaksgebruik en longkanker is daardoor de kanker die het meest in verband wordt gebracht met roken. Als je rookt, heb je daarnaast meer kans op andere soorten kankers.

QUIZ

Vul aan: wereldwijd valt er om de ... een dode als gevolg van roken:

- A. 10 seconden - B. 2 minuten - C. 5 minuten

OPLOSSING A

In België overlijden elke dag 285 mensen, van wie 51 aan de gevolgen van roken. Wereldwijd sterven jaarlijks 3,5 miljoen mensen aan de gevolgen van tabak. Dat zijn maar liefst 10.000 sterfgevallen per dag. Dat komt overeen met ongeveer 1 sterfgeval per 10 seconden.

QUIZ

Welke stelling is juist?

- A. Rokers krijgen vlugger rimpels dan niet-rokers.
- B. Rokers slapen beter dan niet-rokers.
- C. Rokers hebben minder last van verkoudheden dan niet-rokers.

OPLOSSING A

Roken is slecht voor de huid. Daarom krijgen rokers later sneller rimpels. Zorgen voor later? Neen hoor! Jonge rokers hebben meer last van acne, zwarte puntjes en een minder elastische huid.

QUIZ

Vul aan: roken maakt ... maal meer dodelijke slachtoffers dan verkeersongevallen:

- A. 2 - B. 5 - C. 10

OPLOSSING C

Voor het jaar 2000 werd berekend dat 15% van de sterfgevallen in Vlaanderen in verband kon worden gebracht met tabaksgebruik. Tijdens hetzelfde jaar was 1,5% van de sterfgevallen te wijten aan verkeersongevallen.

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

Hoelang duurt het gemiddeld na de eerste sigaret voor iemand regelmatig begint te roken?

A. een half jaar - B. 2 tot 3 jaar - C. 5 tot 10 jaar

OPLOSSING B

Wanneer een jongere zijn eerste sigaret rookt, duurt het ongeveer twee tot drie jaar voor hij regelmatig gaat roken. Halverwege komt het grote kantelpunt: een eerste pakje kopen! Vele jongeren zweren dat ze dat nooit zullen doen, maar door de verslaving moeten ze op hun belofte terugkomen.

QUIZ

Hoeveel jongeren die experimenteren met roken, worden nadien dagelijkse rokers?

A. 10% - B. 30% - C. 50%

OPLOSSING C

Sigaretten zijn heel verslavend en ze zijn gemakkelijk te verkrijgen. Daarom zal maar liefst de helft van alle jongeren die experimenteren met roken, binnen het jaar dagelijks roken. Beter even nadenken dus voor je 'gewoon één trekje' neemt!

QUIZ

Welke stelling is juist? Van roken krijg je sneller:

A. zweetvoeten - B. tandvleesontstekingen - C. mooie haren

OPLOSSING B

Een roker heeft drie maal meer kans op ontstekingen van het tandvlees dan een niet-roker. Je krijgt dan: terugtrekkend tandvlees, blootliggende tandwortels, een vieze smaak in de mond, een slecht ruikende adem en losstaande tanden. Mondje dicht dan maar bij de volgende selfie?

QUIZ

Gewone sigaretten of e-sigaretten met nicotine zijn ... verslavend dan heroïne en cocaïne:

A. minder - B. even - C. meer

OPLOSSING B

De verslaving aan nicotine is vergelijkbaar met de verslaving aan de illegale drugs heroïne en cocaïne (minder verslavend dan heroïne, maar verslavender dan cocaïne). Je lichaam went meteen aan nicotine, waardoor je steeds meer moet gebruiken om hetzelfde gevoel te krijgen. Wanneer je geen nieuwe dosis krijgt, raak je geïrriteerd.

QUIZ

Welke stelling is juist?

- A. Meisjes roken meer dan jongens.
- B. Jongens roken meer dan meisjes.
- C. Meisjes roken evenveel als jongens.

OPLOSSING C

Vroeger rookten jongens meer dan meisjes. Tegenwoordig is het verschil verwaarloosbaar.

QUIZ

Hoeveel procent van de jongeren van 17-18 jaar heeft nooit gerookt?

A. 10% - B. 25% - C. 50%

OPLOSSING C

Vaak wordt gezegd 'iedereen rookt wel eens'. Dat klopt helemaal niet. De helft van alle vijfde- en zesdejaars heeft helemaal nog nooit gerookt.

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

Sinds wanneer is de sigaret populair in België?

- A. 16de eeuw - B. 18de eeuw - C. 19de eeuw

OPLOSSING C

Rond 1850 (19e eeuw) vestigen de eerste sigarenfabrieken zich in Belgische steden. Kort daarna begint ook de sigaret aan haar opmars.

QUIZ

Is een e-sigaret gezonder dan een gewone sigaret?

- A. ja - B. nee

OPLOSSING A

Een e-sigaret is minder schadelijk dan een gewone sigaret omdat er minder schadelijke stoffen in zitten. Toch krijg je nog altijd giftige stoffen binnen, dus een e-sigaret is zeker NIET gezond. Ze bestaat ook nog niet zo lang dus niemand weet zeker wat de gevolgen op lange termijn zijn.

QUIZ

Welke uitspraak is correct?

- A. Een waterpijp is gezond.
B. Een shishapen is gezond.
C. E-sigaretten zijn gezond.
D. Niets van wat hierboven staat, is correct.

OPLOSSING D

Het spijt ons. Alles wat je in je mond steekt en waar rook uit komt, is slecht. Je ademt altijd schadelijke stoffen in en dat is nu eenmaal niet gezond!

QUIZ

Kun je verslaafd raken aan e-sigaretten zonder nicotine?

- A. ja - B. nee

OPLOSSING A

Zonder fysiek verslaafd te zijn aan sigaretten, kun je het toch moeilijk hebben om niet te roken. Dat komt omdat roken ook een geestelijke verslaving is. Je raakt gewoon aan de handeling en je linkt de handeling aan bepaalde momenten en gevoelens (gezelligheid, stress, ...). Voor je het weet, grijp je naar de e-sigaret in die situaties.

QUIZ

Welke ontdekkingsreiziger bracht tabak naar Europa?

- A. Christoffel Columbus
B. James Cook
C. Marco Polo

OPLOSSING A

Tijdens een ontdekkingsreis in 1492 komt Columbus voor het eerst in contact met rokende indianen. Hij neemt de tabakspant mee naar Europa.

QUIZ

Hoelang duurt het voor een filter van een sigaret vergaat op het strand?

- A. ongeveer een maand - B. ongeveer 6 maand
- C. ongeveer 2 jaar

OPLOSSING C

Na een dagje zee blijft heel wat afval achter op het strand. Zonder opkuisacties blijft elke sigaret gemiddeld twee jaar liggen. Ter vergelijking: een appel heeft twee weken nodig om te vergaan.

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

QUIZ

Hoeveel pogingen zijn gemiddeld nodig om succesvol te stoppen met roken?

A. 1 à 2 - B. 3 à 4 - C. 5 à 6

OPLOSSING C

Maar 20% van de rokers slaagt bij de eerste stoppoging. Gemiddeld zijn er 5 tot 6 pogingen nodig voor de roker succes heeft. Herval moet je dan ook zien als een stap in het stoppen met roken, niet als een mislukking.

QUIZ

Mag je in België reclame maken voor e-sigaretten in bushokjes?

A. ja - B. nee

OPLOSSING B

E-sigaretten vallen onder dezelfde regels als gewone sigaretten. Reclame maken voor sigaretten mag alleen in kranten- en tabakswinkels. En dus zeker niet in bushokjes. Kom je toch reclame tegen op internet of ergens in de straat? Dan lappen de fabrikanten de regels aan hun laars en dan mag je dat melden!

QUIZ

Som drie voordelen van stoppen met roken (op korte termijn) op.

VERSCHILLENDE ANTWOORDEN ZIJN JUIST.

Voorbeelden: je voelt je fitter, je hoest niet meer, je zintuigen (smaak, reukzin) werken beter, je huid krijgt weer een gezondere kleur, je kunt meer geld sparen, je kleren ruiken frisser, ...

QUIZ

Som drie nadelen van roken (op korte termijn) op.

VERSCHILLENDE ANTWOORDEN ZIJN JUIST.

Voorbeelden: je wordt sneller ziek (zwakkere immuniteit), je herstelt langzamer van ziekten, je hebt een slechtere conditie, je hebt koude handen en voeten, je haren en je kleren ruiken vies, roken is onaangenaam voor je omgeving, ...

QUIZ

Hoe mogen tabaksfabrikanten reclame maken voor hun sigaretten?

- A. via advertenties op televisie
- B. via sponsoring op festivals
- C. via reclame in krantenwinkels

OPLOSSING C

In België mag er alleen in kranten- en tabakswinkels reclame worden gemaakt voor sigaretten. Toch lapt de tabaksindustrie de regels aan haar laars door te lobbyen om sigaretten in beeld te brengen in films, games en tv-series of door met festivals contracten af te sluiten.

QUIZ

Welke stelling klopt?

- A. Roken leidt tot meer stress.
- B. Roken helpt tegen de stress.
- C. Er is geen verband tussen roken en stress.

OPLOSSING A

Rokers hebben nood aan de nicotine. Als dat niet in hun lichaam aanwezig is, bezorgt hen dat stress. Roken kan die stress wegnemen, maar veroorzaakt het dus ook. Een niet-roker heeft een chillier leven met minder stress!